

KIRSAL ALANLARDA GÜVENLİĞİN YASAL VE YAPISAL SORUNLARI: KÖY KOLLUĞU ÖRNEĞİ

Feyzullah ÜNAL¹

Öz

Toplumların en temel ihtiyaçlarının başında ve belki de en önemlisi olarak güvenlik ve bu güvenliğin sürdürülebilirliği gelmektedir. Toplumsal yaşamın var olabilmesi ve kamu düzeninin sağlanabilmesi için kolluk faaliyetlerine ihtiyaç vardır. Kolluk faaliyetleri kamunun güvenliğini, sağlığını, esenliğini sağlamak ve genel ahlakını korumak için giriştiği tüm faaliyetleri kapsamaktadır. Kolluk kavramı, hem kamu düzenini sağlayan yönetsel etkinlik hem de bu etkinlikleri yürüten görevliler anlamında kullanılmaktadır. Bu yönetsel etkinlikler devletin sorumluluğunda olmakla birlikte, sağladıkları faaliyetler farklı birimler tarafından yerine getirilmektedir. Bu birimler arasında idari kolluk bünyesinde yer alan köy kolluğu da bulunmaktadır.

Köy kolluğu, köy sınırı içinde herkesin canını, malını ve ırzını korumakla görevlendirilmektedir. Ancak, birçok alanda olduğu gibi köy kolluğunda da bazı sorunlar bulunmaktadır. Bu sorunların bir kısmı yasal düzenlemelerden, bir kısmı ise örgütlenme ve uygulamadan kaynaklanmaktadır. Bu çalışmada, köy halkının güvenliğini sağlamak açısından önemli rol üstlenen köy kolluğunun analizi yapılarak, gerek yasal düzenlemesi gerekse yapısal ve uygulamadan kaynaklanan mevcut sorunları ele alınmakta, ortaya çıkan bu sorunların nasıl aşılacağı ile ilgili olarak günümüz koşulları içerisinde çözüm önerileri getirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, Kolluk, Genel Kolluk, Özel Kolluk, Köy Kolluğu

LEGAL AND STRUCTURAL PROBLEMS OF SECURITY IN RURAL AREAS: THE CASE OF VILLAGE GUARD

Abstract

Safety and sustainability are the most important and perhaps most important of the basic needs of societies. For the existence of social life and public order, law enforcement activities are also needed. Law enforcement activities include all activities undertaken by the public in order to ensure the safety, health, well-being and public morality. The concept of law enforcement is used both in terms of administrative activity that provides public order and officials who carry out these activities. While these administrative activities are the responsibility of the state, the activities they provide are carried out by different units. These units include the village branch of the administrative police.

The village branch is assigned to protect the lives, property and reputation of everyone within the village border. However, as in many areas, there are some problems in the village police. Some of these problems arise from legal regulations and some of them arise from organization and implementation. In this study, by analyzing the village branch which plays an important role in ensuring the safety of the village people, the existing problems arising from both the legal regulation and the structural and application are discussed and solutions are proposed in terms of how these problems can be overcome.

Keywords: Security, Law Enforcement, General Law Enforcement, Special Law Enforcement, Village Guard

¹ Doç.Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İİBF, Kamu Yönetimi Bölümü, ORCID 0000-0002-6109-6582, feyzullah.unal@dpu.edu.tr

Başvuru Tarihi (Received): 04.09.2019 **Kabul Tarihi** (Accepted): 11.10.2019

Giriş

Dünyadaki her canlı varlığın genellikle ve öncelikli amacı varlığını korumak ve sürdürmektir. Bir canlı olarak insan için de geçerli olan varlığını koruma ve sürdürme olgusu insanların ürünü olan ve onların arzusu ile ortaya çıkan devletler içinde geçerlidir. Devletlerin kendi varlığını koruma ve sürdürme arzu ve gayretleri güvenlik kavramının özünü oluşturmaktadır. Günlük hayatta ifadelerimizde sıklıkla yer alan ve uluslararası ilişkilerde de yaygın bir kullanım alanı olan güvenlik kavramı (Sancak, 2013), genel olarak, insanların güven içinde olma, tehlike ve korkudan uzak olma durumlarını ifade etmede kullanılmaktadır.

Devletler güvenliği sağlamak ve ortak bir yaşam sürdürebilmek için kamu düzenine ihtiyaç duymaktadırlar. Kamu düzeni toplumların maddi düzenidir. Bu düzeni sağlama ve koruma görevi de kolluk faaliyetlerine verilmektedir. Kolluk faaliyetlerinin temel amacı, vatandaşların güvenlik, dirlik ve esenlik içerisinde hareket etmesine imkân sağlamaktır. Kolluk faaliyetleri de kendi içerisinde adli kolluk ve idari kolluk olarak ayrılmaktadır.

İdari kolluğun bünyesinde yer alan köy kolluğu, 1924 yılında 442 sayılı Köy Kanunu ile başlamış ve günümüze değin çok fazla değişikliğe uğramadan gelmiştir. Özellikle 1950'lere kadar Türkiye'nin yerel yönetiminde önemli bir yer alan köyler ve köylerin güvenliğinde önemli rol oynayan köy kolluğu, kentleşme ile birlikte geri plana atılmıştır. 1984 yılında ise Türkiye'de terör örgütlerinin silahlı eylemler yapmaları ile birlikte köy kolluğu tekrar gündeme gelmiş ve köy kolluğu yasal ve yapısal değişim geçirmiştir. 1985 yılında köy korucuları dışında "geçici köy koruculuğu" yani bugün ki adıyla "güvenlik korucuları" da köy kolluğu sistemine dahil edilmiştir. Bu güvenlik korucuları, Cumhurbaşkanlığınca tespit edilen yerlerde ve olağanüstü hal gerektiren yerlerde görev almaktadır.

Köy korucuları ile güvenlik korucuları oldukça farklı statüde bulunmaktadır. Güvenlik korucularının maaşları, İçişleri Bakanlığı tarafından ödenirken, köy korucularının maaşları köy bütçesinden ödenmektedir. Güvenlik korucuları polis, jandarma gibi kamu görevlisi konumunda iken köy korucuları adeta zabıta görevini görmektedir. Güvenlik korucuları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen illerde, Vali'nin teklifi ve İçişleri Bakanı'nın onayıyla görev alırken, köy korucuları, ihtiyar meclisi tarafından belirlenmekte ve Kaymakam tarafından uygun görünmesi halinde işe alınmaktadırlar.

Köy koruculuğu gün geçtikçe geri plana atılmakta ve bu nedenle de bazı sorunlar ortaya çıkmaktadır. Koruculuğun kaldırılmasını savunan görüşlerin yanında, sistemin iyileştirilmesini savunan görüşler de bulunmaktadır. 2012 tarihinde 6360 Sayılı Kanun ile büyükşehir statüsüne giren illerde köylerin tüzel kişiliğinin kaldırılıp mahalleye dönüştürülmesi, güvenlik için ayrı bir sorunu ortaya çıkarmıştır. Mahalle statüsüne geçirilen köylerde köy koruculuğunun kaldırılmış olması, merkezden uzakta kalan mahallelerin güvenliğinin nasıl sağlanacağı ve çözümü için yapılması gerekenler ayrı bir tartışma konusu olmuştur.

Bu çalışmada öncelikle güvenlik ve kolluk kavramları üzerinde ayrıntılı bir şekilde durulmakta, kolluğun türleri arasında yer alan idari kolluğun genel ve özel türleri hakkında bilgi verilmektedir. Özel idari kolluk arasında yer alan köy kolluğu üzerinde detaylıca durulmakta ve köy kolluğu sisteminde yer alan köy korucularının sorunları ve bu sorunların nasıl aşılabileceği ile ilgili olarak günümüz koşulları içerisinde yapılması gereken yasal ve yapısal dönüşüm ile ilgili çözüm önerileri getirilmektedir.

1. Güvenlik ve Kolluğun Kavramsal Çerçevesi

Güvenlik olgusu her ne kadar uzun bir geçmişe sahip olsa da bu alan ile ilgili yapılan akademik çalışmalar, ikinci dünya savaşından sonra ABD'de başlamış ve başlangıç noktasında dar kapsamda ele alınarak, daha çok uluslararası gerilimin askeri yönlerine ve dengeler üzerine odaklanılmıştır. Güvenlik ile ilgili çalışmaların Rönesans'ı 1970'li yılların ortasında Ford Vakfı'nın güvenlik

alanlarında çeşitli akademik merkezlerini destekleme kararını alması ve bu alan ile ilgili temel bilimsel forum haline gelen “International Security” dergisinin kurulmasıyla birlikte başladığı kabul edilmektedir (Yılmaz, 2007).

Güvenlik kavramını tanımlamaya çalışan birçok çalışma yapılmıştır. Ancak, geçmiş yazarların belirttiği gibi, güvenlik doğada çok boyutlu ve pratikte çeşitlilik gösterir. Bu çeşitlilik, güvenlik alanı ile ilgili her şeyi kapsayan bir tanım yapmada zorluklara yol açmıştır (Brooks, 2010). Dolayısıyla güvenlik kavramı üzerinde herkesin ortak noktada birleştiği tek bir tanımdan söz etmek mümkün görünmemektedir.

Güvenlik kavramı, değişen şartlara göre farklı şekillerde türetildiği için ortak bir tanım çıkarmamaktadır. Abraham H. Maslow’un ünlü ihtiyaçlar hiyerarşi piramidinde “ait olma ve sevgi ihtiyacı” ndan sonra gelen güvenlik, sözlükte, “güven içinde bulunma, tehlikeden korunmuş olma, asayiş, emniyet” (Doğan, 2001), olarak tanımlanırken, farklı yerlerde “ bir bireyin veya grubun, kesintileri veya zararları olmadan ve rahatsızlık veya yararlanma korkusu olmadan yaşamlarını sürdürebilecekleri istikrarlı, nispeten öngörülebilir bir ortam” olarak ifade edilmektedir (FischerandGreen 2004). Türkiye’nin eski mevzuatında ise güvenlik, “emniyet “ veya ” emniyet ve asayiş” terimi ile ifade edilmekte ve kişilerin umumi veya umuma açık alanlarda saldırıya, itilip kakılmaya, zorlamaya, engellemeye ve kazaya uğramadan rahat bir şekilde hareket etmeleri, hem can hem de malları için hiçbir zaman endişe duymamaları ile birlikte bu yönde inanç ve kanaat sahibi olmaları (Duran, 1982) şeklinde tanımlanabilmektedir.

Bu tanımlardan yola çıkarak, güvenlik olgusunun 2 farklı boyutta ele alındığını görmek mümkündür. Bunlardan birincisi, tehlike ve korkudan uzak durumunu ifade eden, fiziksel boyutu, ikincisi ise tehlike ve korkudan uzak olma hissini ifade eden psikolojik boyutudur. Ancak, tarih boyunca devletler, güvenliğin psikolojik boyutundan çok fiziksel boyutuna daha çok önem vermişler ve stratejilerini daha çok somut tehlike ve tehditlere göre biçimlendirmişlerdir (Özcan, 2011).Bu devletler, toplumları hem somut hem de soyut tehlike ve tehditlere karşı korumak için de kolluk faaliyetlerine ihtiyaç duymuşlardır.

Kolluk kavramı da güvenlik kavramı gibi geniş kapsamlıdır. Kolluk, bir taraftan kamu düzenini sağlayan, koruyan veya bozulduğunda eski haline getiren yönetsel faaliyetler, diğer taraftan da bu etkinlikleri yürüten görevliler anlamında kullanılır. Kolluğa “polis” veya “zabıta” da denilir (Gözübüyük, 1994).

Kolluk faaliyetleri kendi içerisinde idari kolluk ve adli kolluk olarak ayrılmaktadır. İdari kolluk kamu düzenini sağlamaya çalışmakta, adli kolluk ise kamu düzenini bozmaya çalışanlara gerekli cezaları vermektedir. Bizim üzerinde duracağımız kolluk türü de idari kolluk olacaktır.

İdari kolluk, kamu düzeninin sağlanması, korunması ve bozulduğunda düzeltilmesi amacı ile kişilerin toplum içindeki tutum ve davranışlarını düzenlemesi, gözetilip izlenmesi ve aykırı durum ve eylemlerin gerektiğinde de güç kullanılarak bunun önüne geçilmesi, engellenmesi ve kaldırılmasıdır (Duran, 1982). İdari kolluk, kamu düzenini, toplumun güvenliğini, esenliğini ve sağlığını koruma amacı taşır. Yani başka bir ifadeyle, kamu düzeni, toplumun güven ve barış içinde olmasını ve yaşamını da bu yönde sürdürmesini sağlayacak bir ortamdır. İdari kolluk, kamu düzenini sağlarken hem bireysel hak ve özgürlükler hem de kamu yararı arasında bir denge gözetir (Gözübüyük, 1994).

İdari kolluğun başlıca özellikleri şunlardır (Gözler, 2007); 1. Eylem ve işlemleri her zaman tek taraflıdır. Yani kolluk yetkilileri iki yanlı işlemleri (sözleşmeler) yapamazlar. 2 Kolluk yetkisi devredilemez. Başka bir ifade ile idare kolluk faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla işi özel kişilere veremez. 3. Kolluk yetkisi zorunludur. 4. İdare kamu gücü ayrıcalıklarına sahip olduğu için, eylem ve işlemleri yapabilmektedir. 5. Kolluğun işlem ve eylemler hak yaratıcı işlem ve eylem olmadıkları için, kolluk işlemleri istenildiği zaman geri alınabilir. 6. Kolluğun işlem ve

eylemlerinden dolayı ortaya çıkan zararlardan, idare sadece “ağır kusur” olması halinde sorumlu olur.

İdari kolluk, kamunun güvenliğini, kamunun sağlığını ve kamunun esenliğini sağlamak amacıyla, görev ve hizmetlerini yerine getirirken, hukukun üstünlüğüne, toplum yararına, tarafsızlığa ve şeffaflığa göre hareket etmektedir.

2. İdari Kolluk Türleri

İdari kolluk, genel ve özel idari kolluk olarak iki kümede toplanmaktadır. Genel idari kolluk, toplum düzenini sağlamak için, yetkili olduğu alanlarda herkes hakkında ve her tür faaliyette kolluk işlem ve tedbir sağlamaya yetkili ve görevlidir. Özel kolluk ise genel kolluk gibi, bütün faaliyetlerde değil, sadece belirli bir faaliyet alanı veya belirli bir grup ile ilgili yetkili olan kolluklardır (Gözler, 2007). Dolayısıyla genel idari kolluk ve özel idari kolluk arasındaki temel ayrım, hem görevleri hem de yetkili oldukları alanlarının sınırlarıyla ilgilidir. Genel idari kolluk, daha geniş alanda yetkili iken, özel idari kolluğun daha dar alanda yetkili olduğu görülmektedir.

2.1. Genel İdari Kolluk

Genel idari kolluk, emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamaya çalışan, kanun ve nizamların verdiği görevleri yerine getiren polis ve jandarmadan oluşmaktadır.

Polis, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 4. maddesine göre, silahlı icra ve inzibat kuvveti olmak üzere, üniformalı ve sivil olarak ikiye ayrılmaktadır. Polis teşkilatının en üst birimi Emniyet Genel Müdürlüğüdür. Emniyet Genel müdürlüğü de İçişler Bakanlığına bağlıdır. Polis bünyesinde Trafik polisi, özel harekât birimleri, polis çevik kuvvetleri ve mahalle bekçileri de bulunmaktadır.

Jandarma, 2803 Sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 3. maddesine göre, emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlayan ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer kanunların verdiği görevleri yerine getiren silahlı genel kolluk kuvveti olarak tanımlanmaktadır. Aynı Kanunun 4. ve 6. maddesinde belirttiği gibi, Jandarma’da İçişleri Bakanlığına bağlı ve Jandarma Genel Komutanı tüm Jandarma Teşkilatının komutanı olmakla birlikte, teşkilatın sevk ve yönetiminden, kanun ve nizam hükümlerinin icrasını yerine getirmekten ve bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların uygulanmasına kadar hepsinden sorumludur.

2.2. Özel İdari Kolluk

Özel idari kolluk, genel kolluk dışında kalan ve belirli görevler için özel kanunlarla kurulup belirli görev ve yetkilere sahip kolluktur. Birçok özel kolluk bulunmakta, ancak, bizim üzerinde kısaca duracağımız özel kolluklar, belediye kolluğu, ordu kolluğu, orman kolluğu, kır bekçileri kolluğu, çiftçi malları koruma kolluğu ve köy kolluğu olacaktır.

Belediye Kolluğu, 1580 Sayılı Belediye Kanununa göre, belediye sınırları içerisinde düzen, sağlık ve sınırının temin ve muhafazası ile yükümlü olup bu sıfatla Belediye Kanununun nizam ve yasaklarının, bunlar uyarınca verilen emirleri ve cezaları uygulamak ve belediye suçlarını takip eden kolluk faaliyetidir. Belediye kolluğuna karşı koyanlar, devlet zabıtasına karşı gelmiş gibi cezalandırılır. Belediye kolluğu teşkilatı doğrudan belediye başkanının ve belediye şubelerine ayrılan yerlerde, belediye müdürlerinin emir altında bulunmaktadır.

Ordu Kolluğu (İnzibat), 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Kanununa göre, Askerî inzibat er ve erbaşları, görev sırasında diğere er ve erbaşlara karşı karakol sıfatını ve Karakolların kanuni yetki ve sorumluluklarına sahiptir. Sivil elbiseli veya üniformalı astsubay ve subay askerî memurların ağır cezalı suçlar haricindeki suçları işlemeleri halinde jandarma veya polis kuvvetleri tarafından en yakın inzibat karakoluna veya askerî makama davet edilirler. Asker kişi bu daveti kabul etmek durumundadır. Her hangi bir olayda askerî inzibatların gücü yetmediği durumlarda en yakın askerî yerlerden yardım alabilirler.

Orman Kolluğu, bu kollukta yer alan görevliler, orman memurları olarak ifade edilmektedirler. 6831 Sayılı Orman Kanununun 77. Maddesine göre, orman kolluğunda yer alan memurlar, bu kanunda belirtilen suçların işlenmesinin önlenmesi veya işlenen suçlar ile ilgili başlatılan soruşturmadaki görevleri alanındaki kolluk görevlisi adını taşırlar. Kolluk görevini yerine getiren orman memurlarına yönetim tarafından demirbaş olarak silah verilmekte ve özel kıyafetler ile donatılmaktadırlar. Orman memurları yanı sıra orman bekçilerine de silah taşıma izni verilebilmektedir.

Kır Bekçileri Kolluğu, 1930 tarihli Kır Bekçileri Hakkında Kanun, jandarma gözetimi altında bir kuruluş öngörmüştür. Bu kanunun bazı maddeleri 4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun ile kaldırılmış olsa da, 1918, 3167 ve 5617 sayılı kanunlarda kır bekçilerine bazı görevler verildiği (Yenisey, 2009) görülmektedir. Kır bekçileri buldukları kırsal alan dışında hem emniyeti sağlamak hem de ekili ürünleri korumakla görevlidirler.

Çiftçi Malları Koruma Kolluğu ile ilgili genel bilgilerde 4081 Sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun ile düzenlenmiştir. Söz konusu kanun, çiftçi mallarını, ekili, dikili veya kendince yetişen bütün bitkiler ile Orman Kanununun alanına girmeyen ağaçlar ile ağaçlıklar, tarımda kullanılan veya tarım ile alakalı olan her çeşit menkul ve gayrimenkul mallar, Su arkları, set ve bentlerle çit, duvar, hendek ve emsali engeller, bahçe ve tarla yolları şeklinde göstermiştir. Koruma ve ihtiyar meclisleri, koruculuk için, Köy Kanununun yazılı hükümlerine göre bekçiliğe uygun gördüklerini seçerek tayinlerini kaymakam veya valinin onayına arz eder. Bekçilerin sayılarını ve çalışma sürelerini ve şartlarını tespit etmek, görev yapacakları alanları tespit etmek ve bunlara mal veya para olarak verilecek aylıklarını veya yıllıklarını kararlaştırmak ve görevlerini iyi yapmaları için gerekli tedbirleri almak ve hayvanlar için ortak çoban tutmak görevleri arasındadır.

3. Köy Kolluğu Sistemi

Devletlerin iç çatışma ve savaş tehlikesi durumlarında paramiliter (yarı-askeri) yapılanmalar yoluyla sivilleri silahlandırması ve bunları güvenlik amacıyla kullanması oldukça yaygın bir uygulamadır. Türkiye'nin de tarihsel sürecine bakıldığında bu tür yapılanmaların en fazla bilineninin Osmanlı'nın son dönemlerinde oluşturulan Hamidiye Alayları olduğu söylenebilir. Bu yapılanma ile amaç hem Kürt vatandaşların Osmanlı devletine sadakatlerinin sağlanması hem de bölgede silahlı bir güç olarak potansiyellerinden faydalanılması olmuştur. Hamidiye Alaylarının kuruluşu ve devamına ortaya çıkan sorunlar oldukça kapsamlıdır. Kısaca ifade etmek gerekirse; Alayların Kürtler arasında güç unsurları meydana getirerek yeni çatışmalara yol açması, mevcut sivil çatışmaları daha da alevlendirmesi, bölgedeki farklı etnik kimliğe sahip gruplar arasında çatışmalar ve gerilimler yaratması gibi sorunlar ile karşı karşıya kalmıştır. Ancak, tüm bu sorunlara rağmen Kurtuluş Savaşından sonra da buna benzer yapılanmalara gidilmesine engel olmamıştır (Akay, 2011). Nitekim 1924 yılında Köy Kanunu ile Osmanlı dönemindeki paramiliter yapılanmaya karşılık Türkiye'de köy kolluğu sistemi başlamış ve bu sistemde yer alan korucular, köy sınırları içerisinde herkesin ırzını, canını ve malını korumak (442, md.68) ile görevlendirilmişlerdir.

1984 yılından sonra Doğu ve Güneydoğuda ortaya çıkan terör olaylarından sonra köy kolluğu sistemi değişim geçirmiş ve mevcut köy korucuları dışında geçici köy korucuları yani yeni adıyla güvenlik köy korucuları oluşturulmuştur. Dolayısıyla köy kolluğu sistemini köy koruculuğu ve güvenlik koruculuğu olarak farklı şekilde ele almak gerekmektedir.

3.1. Köy Koruculuğu

Türkiye’de köy koruculuğu ilk kez 1924 yılında çıkarılan 442 Sayılı Köy Kanununun 74.maddesiyle gündeme geldi. Bu madde de köy koruculuğu, eşkiya veya çapulcuların ortaya çıkması halinde köylüleri yağmadan korumak için köy halkından eli silah tutanlarından oluşan bir yerel güvenlik yapılanması olarak tanımlamaktaydı. Cumhuriyetin ilk yıllarında köy koruculuğu sistemi bir yerel güvenlik olarak önerilmesinin temel nedeni olarak, yeni kurulan Cumhuriyetin güvenlik yapılanmasının sadece merkezde örgütlenmiş olması ve taşraya yeterince hakim olamaması gösterilmektedir. Taşraya hakim olamayan bir merkezi devletin varlığı hem eşkiyalık, çeteler gibi yapıları ateşliyor hem de aynı nedenden dolayı aktif olarak bu yapılarla mücadele edebilmesine engel oluyordu. Bu yüzden çözüm olarak, yerel halkın silahlanarak onların devlet kontrolünde kendi alanlarını savunmalarını yapmalarına imkan sağlamaktı. Köy koruculuğu sistemi, 1930’lı yılların sonuna kadar kullanıldı. Bu dönemde Jandarma teşkilatının yaygınlaşmasıyla birlikte, köy koruculuğu sistemi fiilen kalkmış olsa da (Peker ve Akça, 2013) köy Kanunu’nda yürürlükte kalmış ve bazı değişiklikler yapılarak günümüze kadar gelmiştir.

Köy korucuları, ihtiyar meclisi tarafından tutulur ve köy muhtarının vereceği haber ile birlikte kaymakamın emriyle göreve başlarlar (442, md. 70). Her köyde en az bir korucu bulunur. Köyün nüfusu binden fazla olması halinde her beş yüz kişiye bir korucu daha tutma hakkı verilir (442, md.69). Köy muhtarının emri altında olan korucular, özellikle resmi işlerde onun her emrini yerine getirmeye zorludurlar (442, md.72).Koruculara verilecek maaş buldukları köy ihtiyar meclisi tarafında belirlenmekte ve köy bütçesinden karşılanmaktadır.

Köy Korucuları Yönetmeliğinin 5.maddesinde, korucularda aranacak şartlar şöyle düzenlenmiştir: 1.Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak, 2.65 yaşından büyük olmamak ve 22 yaşından da küçük olmamak, 3.Kamu haklarından yasaklı olmamak, 4.Türkçe okur ve yazar olmak, 5.Herhangi bir suçtan ötürü hüküm giymemiş olmak, 6. Yıkıcı, bölücü veya irticai faaliyetlerde bulunmamış olmak, 7.Askerliğini bitirmiş olmak, 8. Herkesle kavga çıkarmayan, sarhoşluk gibi huyları olmayan, iyi yönüyle tanınmış olmak, 9. Görev alacağı köyde oturuyor olmak, 10. İşini yapmasına engel olacak herhangi bir hastalığı olmadığını sağlık raporuyla belgelemek gerekmektedir.

Köy Korucuları Yönetmeliğinin 10.maddesinde ise korucuların görevlerini şöyle sıralamıştır:1. Köy halkının canına, ırzına veya mallarına zarar vermeye çalışanları tespit etmek, bu kişileri takip etmek, bu durumu hem köy muhtarına hem de en yakın jandarmaya bildirmek, saklanmalarına veya kaçmalarına engel olmak, köyün zabıta görevlilerinin ve köy halkının da yardımı ile yakalamak, 2. Sanıkların suç işlemesi halinde izleri kaybolmadan yakalamak, 3.Adli kolluk işleriyle ilgili olaylarda, etrafta delillerin toplanmasını sağlayacak şekilde tedbir almak, 4. Sel, deprem, yangın, toprak kayması veya çığ gibi doğa olaylarında bilgi edinmesi halinde bu durumu en yakın jandarmaya ve köy muhtarına bildirmek, 5. Köyde bulunan sabıkalıların, eski hükümlülerin veya şüphelilerin hem iş hem de ilişkilerini araştırmak, asker ve yoklama kaçağı olan kişileri takip altına almak, bu kişiler hakkında edinilen bilgileri muhtara veya gerektiğinde jandarmaya söylemek, 6.Başta bağ, bahçe ve yolları olmak üzere, su kuyuları, su setleri, içme su tesisleri ve kanallarına ve bunlara benzer köy tesislerine yönelik her türlü zararların önüne geçecek tedbirleri almak ve bu gibi tesislerin korunmasında hem özel kolluk hem de genel kolluk kuvvetlerine yardımcı olmak, olarak sıralanmıştır.

Köy korucuları, koruculuktan başka iş yapamazlar. Örneğin dükkan veya kahvehane açmaları yasaktır. Kendisinin veya başkasının işi için görevini izinsiz terk edemezler. Korudukları bağ, bahçe veya ekinlerden füzuli olarak faydalanamazlar. Köye çobanlık edememekle birlikte kendi hayvanlarını otlatmamaları gerekmektedir. Levha, elbise, silah ve cüzdanını üzerinde taşımamaları veya değiştirmeleri yasaktır (442, md.81).Ayrıca, korucular silahlarını başkasına emanet edemez ve silahları kullanırken öncelikleri suçluları öldürmek değil, yaralamaktır.

Köy korucularının kıyafetleri ve silahları İçişleri Bakanlığı tarafından tayin edilir. Korucu kıyafetlerinin parası yukarıda ifade ettiğimiz gibi köy gelirinden senede bir defa verilir. Korucular, ellerine verilen koruculuk cüzdanını daima üzerinde bulundurlar (442, md. 78). Korucunun ölmesi, görevini bırakması veya çıkarılması halinde elindeki silah, fişeği, tezkeresi, levhaları, kepenegi veya gocuğu, yerlerine gelecek kişilere verilmek üzere köy muhtarı tarafından alınır ve muhafaza edilir (442, md.79). Görevinde kayıtsızlık, tembellik veya yukarıda belirttiğimiz yasak işleri yapan korucular ihtiyar meclisi tarafından ilk seferde tekdir, ikinci seferde tevbih olunur. Ancak, üçüncü seferde de görevleriyle uygun olmayan işleri yapmaları halinde işten çıkarılırlar (442, md.80).

3.2. Güvenlik Koruculuğu

1984 yılında terör örgütü tarafından Eruh ve Şemdinli kasabalarında bulunan kamu binalarına silahlı baskınların düzenlenmesi, devlet tarafından terörle mücadele kapsamında farklı önlemler almaya ve bu konuda yeni politikalar üretip, bu politikaları uygulamaya sevk etmiştir. Bu politikalarından biri de Geçici Köy Koruculuğu (Güvenlik Koruculuğu) sistemi olmuştur. Bu sistem güvenlik güçlerinin hem fiziki olarak koruma noktasında yetersiz kaldığı hem de ulaşmakta güçlük yaşadığı yerleşim alanlarında yaşayan bireylerin can ve mal güvenliklerinin sağlanması için oluşturulmuş bir sistemdir. Güvenlik güçleri, ülkenin coğrafi koşullarından dolayı yerleşim alanlarının dağınık ve engelli olması, terör mensupları tarafından silahlı saldırılarına karşı zaman zaman sıkıntılar yaşamışlardır. Bundan dolayı devlet köylülere köy korucusu olmaları konusunda öneride bulunmuş ve köylülerin bazıları bu öneriyi kabul ederken bazıları da kabul etmeyip başka yere göç etmişlerdir (Yüceşahin ve Özgür, 2006).

Güvenlik koruculuğu eski adıyla geçici köy koruculuğu sistemi 1985 yılında 3175 Sayılı Kanun ile 442 Sayılı Köy Kanununun 74.maddesine getirilen ek fıkıyla oluşturulmuştur. Bu maddeye göre, *“Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 40.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usul uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir.”* Bu sistem ilk getirildiğinde Bakanlar Kurulu tarafından güvenlik korucuları tespit edilmekteydi. Ancak, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmesi ve bakanlar kurulunun kaldırılmasıyla birlikte bu yetki Cumhurbaşkanlığına geçilmiştir.

Güvenlik koruculuğu sistemi ilk olarak 22 ilde uygulanmıştır. Terör olayların tırmanması ve çatışmaların da artmasıyla beraber korucuların sayısı da artmaya başlamıştır. 1988’de 14 bin olan korucu sayısı, özellikle 1992’de koruculara maaş verilmesiyle bu sayıda hızlı bir şekilde artış olmuştur. 2005’te korucuların yanı sıra ailelerine de yeşil kart verilmesi koruculuk sistemini daha cazip hale getirmiştir. 2008’de ise Bakanlar Kurulunun kararı ile 10 bin kişi daha koruculuğa alınmış ve 2007’de 5673 Sayılı Kanunla korucuları maaşları ve kadroları düzenlenmiştir (Karataşoğlu ve Akpınar, 2011).

Güvenlik korucusu olmak isteyenler öncelikle bağlı buldukları mülki idareye başvuruda bulunurlar. Yapılan başvurunun değerlendirilmesinden sonra uygun görülmesiyle, ilgili jandarma komutanlığına veya gerek duyulması halinde diğer kamu idarelerine gönderilirler. Gerekli araştırmaların yapılmasıyla mülki idare amiri, muhtarın vasıtasıyla köylerde görev yapacak korucuların sayıları ve taşınmaları gereken şartlar ilan edilir. Başvurular kaymakamlık veya valilik tarafından incelemeye alınır. Adayların istenilen şartları taşıyıp taşımadıklarının tespiti için ilgili bulunan jandarma komutanlıkları veya diğer kamu kurumları bu konuda görevlendirilebilirler. Araştırmanın sonucuna yeterli kanaat ve gerekçe getirilmesi ile birlikte mülki idare amirliğine sunulur. Görev alacak korucuların sayıları göz önüne alınarak valilik idaresine sunulur ve valinin onayıyla birlikte görev alırlar (Erat, 2013).

Güvenlik korucuları dışında olan ve korucu kategorisinde yer alan diğer korucularda gönüllü güvenlik korucularıdır. Köy Kanununa göre, ihtiyar meclisi ve köy muhtarı, mahsul zamanlarında eşkıya veya çapulcuların ortaya çıkması halinde köylüleri yağmadan korumak için köy halkından eli silah tutanlarından yeterli sayıda kişileri gönüllü güvenlik korucusu olarak ayırıp bunların isimlerini kaymakama götürebilmektedir. Kaymakamın uygun görmesi halinde bu gönüllü güvenlik korucuları esas korucularla birlikte eşkıyalara veya yağmacılara karşı köylüyü ve köyü korurlar (442, md.74). Köylülerin gönüllü güvenlik korucusu olarak görev alabilmesi için, kaymakamlığa kendisinin ve ailesinin güvende olmadığını gerekçe gösterip bu yönde bir talepte bulunması ve sicilinin temiz olması yeterli görülmüştür. Böyle bir durumda, jandarma köylünün yaşadığı yerde güvenlik sorunu olduğuna kanat getirmesi halinde başvuruda bulunan kişi gönüllü güvenlik korucusu olabilmektedir (Şeker, 2013).

Güvenlik korucuları jandarma ile birlikte kendi köyleri dışında kalan yerlerde de yapılan operasyonlara katılabilirken, gönüllü güvenlik korucuları ise sadece ikamet ettikleri köylerde ailelerinin ve kendilerinin güvenliğini sağlamak için silah taşıyabilmektedir (Şeker, 2013). Güvenlik korucu alımında okur-yazarlık olmak, askerliğini yapmış olmak, yaş sınırı gibi belli başlı şartlar aranırken, geçici güvenlik korucularında ise ifade ettiğimiz gibi sadece sicilinin temiz olması yeterlidir. Ayrıca güvenlik korucuları düzenli maaş alırken, geçici güvenlik korucuları maaşsız görev almaktadırlar.

4. Köy Kolluğunda Yaşanan Sorunlar

Köy ile ilgili çalışmalar, 1930'lu yılların başından itibaren Cumhuriyetin kültürel, siyasi ve ekonomik anlamda uyguladığı politikaların temelini oluşturur. Bu yıllarda ülkenin modern olmasının ve ekonomik bağımsızlığın sağlanmasının köylerden başlayacağı düşünülmüş ve bu süre zarfında ilk başta ideolojinin üretileceği temel alan olarak köyün sıkıntılar ön planda tutulmuştur (Dicle, 2012).1950'lere gelindiğinde ise köylerden kentlere hızla göç olmasıyla birlikte, politika ve yatırımlar kentlere doğru kaymış ve bu durum köylerin geri plana atılmasına sebep olmuştur.1960'tan sonra planlı kalkınma anlayışına geçilmesi ile birlikte köylere yönelik politikalar tekrar gündeme gelmiştir (Eldem, 2015).Kent ile kır arasında kalan ve kent sınırlarının genişlemesiyle kentlere daha yakın duruma gelen köylerin, amaçlanan seviyede kalkınması ve bu yönde politikaların uygulanması için 1970'ten sonra Köy-Kent süreci başlamıştır. Ancak, köylerle ilgili bu sürecin, istenen seviyede başarıya ulaşmadığı bilinmektedir (Eldem, 2015).

Köy-kent sürecinden sonra, köylerle ilgili yapılan en ciddi çalışma "Köy Kanunu Tasarı Taslağı" olmuş olsa da bundan da beklenen sonuç gelmemiştir. "Köy Kanunu Hazırlama Grubu" koordinasyonunda 2008 yılında yapılan "Köy Kanunu Çalıştayı"ndan sonra hazırlanan "Köy Kanunu Tasarısı Taslağı" şüana dek kanunlaştırılmamıştır. Bu taslağa bakıldığında, köy yönetiminin önceki dönemlere göre daha işlevsel bir yerel yönetim birimine dönüşmesi için çaba sarf edildiği görülmektedir (Arslan, 2018). 2012 yılında yasalaşan ve oldukça dikkat çeken 6360 Sayılı Kanun ise köy yönetimleri olmak üzere bütün yerel yönetimlerde değişiklikler meydana getirmiştir. Bu kanun köylerle ilgili son ciddi değişim olmuş ve büyükşehir olan illerde köyler mahalleye dönüşmüştür.

Görüldüğü üzere köyler ile ilgili yapılan bazı çalışmaların uygulanmadığı bazı çalışmaların ise istenenden düzeyde olmadığı ifade edilmiştir. Gerçekten de köylerin gittikçe daha geri planda kaldığı ve bu alanda yapılan çalışmaların da istenen düzeyde olmadığı bilinen bir gerçektir. Bu durum köylerde gittikçe birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Köylerde öne çıkan sorunlar olarak, sağlık sorunları, eğitim sorunları, iletişim sorunları, ulaşım sorunları veya ısınma sorunları gösterilebilir. Ancak, tüm bunların ötesinde köylerdeki güvenlik sorunu başlı başına önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Köylerin güvenliğinden sorumlu olan köy kolluğun yasal ve yapısal yönüne dikkat çekmekte fayda vardır. Köy kolluğunda köy koruculuğu ve güvenlik

koruculuğu bulunmakta ancak, bizim üzerinde duracağımız, köy koruculuğunda ortaya çıkan sorunlar olacaktır.

Köy koruculuğunda ortaya çıkan en önemli sorunların başında, koruculuğun kaldırılması tartışması gelmektedir. 1924'te eşkıyalara karşı gelmek için görevlendirilen korucuların görevi, sürekli olmasına karşın hem içerik hem de yoğunluk olarak ta istikrarlı olmadığı, köy korucularının sürekli olarak eşkıya ile mücadele etmedikleri ve özellikle devletin düzenli ordusunun yaygınlaşmasıyla birlikte bu koruculara gerek kalmadığı (Erat, 2013) ifade edilmektedir. Ancak, köy koruculuğunun kaldırılması, sorunları çözmekten çok yeni sorunlara yol açacağı muhtemeldir. Çünkü köyler kırsal alanlarda bulunmakta ve köylülerin kendini güvende hissetmesi açısından böyle bir sistemin veya buna benzer bir sistemin olması şarttır. Nitekim, 2009'da hazırlanan "Köy Kanunu Tasarı Taslağı'nın "Köy Personeli" bölümünün 31.maddesinde, ihtiyaç duyulması halinde köylerde, veteriner, tekniker, teknisyen, mühendis, mimar, bekçi, köy katibi, işçi ve çoban İş Kanununa göre kısmi veya yıllık zamanlı olarak sözleşmeyle çalıştırılabileceği ifade edilmiş, ancak, köy korucusuna yer vermemiştir. 32.maddede ise, "Köy Bekçisi "ile ilgi düzenlemeye yer verilmiş ve köyde muhtarın gözetiminde güvenliği sağlamak için köy bekçisi alınabileceği belirtilmiştir. Bu maddeye göre, Köy bekçileri ormanın, milli park alanlarının, çifti mallarının ve diğer köy mallarıyla devlete ait olan malların güvenliğinden sorumludur. Mahallin en yüksek mülki idare amiri ihtiyaç duyması halinde köy bekçilerine ek olarak başka görevlerde verilebilir. Köy bekçileri silahlı olmakla birlikte, kendilerine karşı gelenler jandarmaya karşı gelmiş gibi ceza alırlar. Bu bekçiler köy muhtarının teklif etmesi ve mahallin en yüksek mülki idare amirinin onay vermesiyle görev alırlar. Köy bekçilerin denetim ve eğitimi de yine mahallin en yüksek mülki idare amirince yapılır. Dolayısıyla köy koruculuğu kaldırılrsa da koruculuğun görevlerini yerine getirilecek köy bekçileri önerilmiştir. Ancak, "Köy Kanunu Tasarı Taslağı" henüz hayata geçirilmediği için böyle bir düzenleme henüz söz konusu değildir.

Köy korucularında yaşanan diğer bir sorun, korucuların ücretleri ile ilgilidir. Köy korucuların ücretleri köy yönetimleri tarafından ödenirken, güvenlik korucuların ücretleri İçişleri Bakanlığı tarafından ödenmektedir. Uygulamada köy korucularının ücretleri ödenmekte zorlanıldığı bilinmektedir. Bu yüzden Köy Kanunu'nda belirtilen nitelikte korucu alımında sıkıntılar yaşanmış ve yardıma muhtaç olan, başka gelir kaynağına da sahip olmayan kişiler köy korucusu olarak görevlendirilmiştir (Yavuzdoğan, 2017). Her ne kadar köylü üzerine düşeni yapsa da, bugün salma parası ortada dolayısıyla köy korucuları kaldırılmayacaksa ücretlerinde düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir. Çünkü bugün baktığımızda bazı köyler sahip olmuş oldukları mal varlıkları ile kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmekte, bazı köyler ise ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Dolayısıyla köy korucuları için standart bir ücret yapılmasına ihtiyaç duyulmakta ve bu konuda gerekli adımların atılmasına ihtiyaç vardır.

2012 yılında yasalaşan 6360 Sayılı Kanun ile birlikte getirilen değişiklikler de köy koruculuğunda ayrı bir tartışma konusunu gündeme getirmiştir. Bu kanun ile birlikte büyükşehir olan illerde köylerin tüzel kişiliği kaldırılmış ve köyler mahalle statüsüne geçmiştir. Söz konusu illerde köylerin mahalle olmasıyla birlikte, başta köy muhtarları olmak üzere köylerdeki katip, imam, bekçi, korucu ve benzeri görevlilerine köy bütçesinden ödenen ücretler ve çiftçi mallarını koruyacak bekçilerin ücretleriyle ilgili gelir vergisi istisnası kalkmaktadır (Aksu, 2012). Bu Kanununun 3/5.maddesinde güvenlik korucuları için, "*Bu Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan geçici ve gönüllü köy korucuları hâlen görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam ederler. Bunlar 18/3/1924 tarihli ve 442 Sayılı Köy Kanunu ve diğer mevzuatta kendileri için öngörülen haklardan aynı şekilde yararlanmaya devam ederler. Bu yerler için ihtiyaç olması hâlinde aynı usulle yeni görevlendirmeler yapılabilir.*" ifadelerine yer verilmiş ancak, köy korucuları ilgili herhangi bir düzenlemeden bahsedilmemiştir.

6360 sayılı kanun ile köyler mahalleye dönüştükten sonra, köy muhtarı yerine mahalle muhtarı gelmiş, ancak, mahalle muhtarı, köy muhtarına kanun ile verilen yetkilerin çoğuna sahip değildir. Bu yetkilerden bazıları (442, md.36) köy sınırları içerisinde güvenliği sağlamak, köye gelip

gidenlerin hangi amaçla geldiklerini tespit etmek ve şüphe duyduklarını hemen karakola bildirmek, köyün etrafında eşkıya görmesi halinde bunu devlet güçlerine bildirmek ve elinden gelmesi halinde tutturmak, köylülerin ırzına, canına ve malına el uzatan ve devletin kanunlarına karşı gelen kişileri köy korucularına veya gönüllü korucularına yakalattırarak devlete teslim etmek olarak sıralanabilir. 5393 Sayılı Kanunun 9.maddesinde ise mahalle muhtarının görevleri arasında, mahallede yaşayan vatandaşların gönüllü katılımı ile ortak gereksinimleri belirlemek, mahallenin hayat kalitesini yükseltmek, hem belediye hem de diğer kamu kurum ve kuruluşları olan ilişkileri yürütmek, mahalleyle ilgili konularda görüşlerini yetkili yerlere bildirmek, diğer kurumlar ile iş birliği yapmak ve geri kalan diğer görevleri yerine getirmek olarak sayılmıştır. Görüldüğü üzere, mahalle muhtarının güvenlik ve asayiş ile ilgili yetki ve sorumluluğu belirtilmemiştir. Dolayısıyla 6360 sayılı kanun ile, büyükşehir sınırları içerisinde tüzel kişiliği kaldırılan ve mahalleye dönüştürülen köylerin muhtarlarının, belediye kanuna göre korucu görevlendirmesi yasal olarak mümkün görünmemektedir (Arslan, 2018). Durum böyle iken mahalleye dönüştürülen köylerde, zabitanın, polisin veya jandarmanın sürekli olamayacağı düşünüldüğünde, köy koruculuk sisteminin yokluğundan dolayı ortaya çıkan güvenlik açığının 24 saat nasıl giderileceği ayrı bir soru işareti olarak karşımıza çıkmaktadır.

5. Sonuç

Türk yönetim tarihi içerisinde Osmanlıdan günümüze kadar gelen köy yönetimleri, oldukça uzun bir geçmişe ve öneme sahiptir. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra da ön planda olan köyler, 1950'den sonra kentleşme ile birlikte geri plana atılmaya başlanmıştır. Özellikle 2012 tarih ve 6360 sayılı kanun ile birlikte büyükşehir belediyesi kurulan illerde köylerin tüzel kişiliğinin kaldırılarak mahalleye dönüştürülmeleri, köyleri daha da ikinci plana ittiği söylenebilir. Köylerin geri planda kalması beraberinde birçok sorunu da ortaya çıkarmıştır. Bu sorunlarından birinin ve belki de en önemlisinin de köy koruculuğunda yaşanan sorunlar olduğu söylenebilir.

Köy koruculuk sistemi, 1924 yılında çıkarılan 442 sayılı kanun ile yasal düzenlemeye kavuşmuş ve günümüzde varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Ancak, köylerden ziyade kentlere daha çok önem verilmesi bu sistemi olumsuz etkilemiş ve tartışılan bir durum haline getirmiştir. Dolayısıyla köy koruculuk sisteminin üzerindeki muğlak durumun kalkması ve mutlak bir sonuca gidilmesi gerekmektedir. Bu sistemin kaldırılması veya günümüz ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde iyileştirilmesi gerekmektedir.

Köy koruculuk sisteminin şayet kaldırılması yönünde bir düzenleme yapılacaksa, 2009 yılında hazırlanan "Köy Kanunu Tasarısı Taslağı" nda belirtilen "köy bekçileri" gibi bir uygulamanın faaliyete geçmesi gerekmektedir. Çünkü köy korucuları, köy kanununda da belirtildiği gibi, köylülerin canına, ırzına veya malına zarar vermek isteyenleri belirlemek, suç işleyenleri yakalamak, köyde bulunan sabıkalarının, eski hükümlülerin veya şüphelilerin iş ve ilişkilerini araştırmak, asker ve yoklama kaçağı olan kişileri takip altına almak, bu kişiler hakkında edinilen bilgileri muhtara veya gerektiğinde jandarmaya en hızlı araçlar ile bildirip saklanmalarını veya kaçmalarını önlemek, gibi birçok önemli görevleri bulunmaktadır. Dolayısıyla köy korucularının görevlerini yerine getirebilecek, yeni bir sistem oluşturulmadan bu uygulamanın kaldırılması gerekmektedir.

Köy koruculuğunda yeni bir sistemin oluşturulması halinde sadece köy korucusu olan yerlerde değil, 2012 yılında 6360 sayılı kanun ile mahalle statüsüne geçen köylerde (köy korucularının bulunduğu köylerde)de bu sistemin kurulması gerekmektedir. Çünkü mahalle olan köylerde polis, jandarma veya zabıta sürekli bulunmamakta ve bu durumun güvenlik konusunda zafiyetler ve sorunlar ortaya çıkarması muhtemeldir. Dolayısıyla, koruculuk ile ilgili yeni bir sistemin, hem mevcut köylerde hem de mahalle statüsüne geçen köylerde oluşturulması gerekmektedir.

Köy koruculuk sistemi şayet kaldırılmayıp devam ettirilecek ise, bu sistem üzerinde ciddi bir düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir. Çünkü köy korucularının ücretleri, köy bütçesinden

ödenmekte ve köy yönetimleri bu ücretleri ödemekte zorlanmaktadır. Salma parasıyla koruculuk maaşının karşılanmasında yaşanan zorluk ve korucuların koruculuktan başka meslek yapmalarının yasak olması gibi nedenlerle, köy yönetimleri köy korucusu bulmakta sıkıntı çekmektedirler. Dolayısıyla köy korucularının maaşlarında iyileştirilme yapılması ve bu sistemin daha cazip hale gelmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Son yıllarda kırsal alanlarda ulaşımdan sağlığa ve sağlıktan eğitime kadar birçok alanda olumlu gelişmeler ve düzenlemeler bulunmasına rağmen mevcut sorunların tamamen aşılmadığı aşılacağı görülmektedir. Mevcut sorunların yanında köylerde güvenlik ile ilgili sorunların da ortaya çıkması ve çözülememesi durumunda, köylerden kentlere daha çok göç olacağı bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla kırsal kesimdeki mevcut sorunların çözüme kavuşturulması için atılacak adımlarda, köy koruculuk sisteminde yaşanan belirsizliğin ortadan kalkması için bir an önce gerekli yasal çalışmaların yapılması ve kırsal alanların tekrar cazibe alanlarına dönüştürülmesi gerekmektedir.

Kaynakça

- Akay, H. (2011). *Koruculuk sistemi*, http://www.hyd.org.tr/attachments/article/122/koruculuk_meselesi_-_hale_akay.pdf, Erişim tarihi: 25.12.2018.
- Aksu, İ. F. (2012). On üç ilde büyükşehir belediyesi ve yirmi altı ilçe kurulması ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair kanun, Bilgi Notu 1. *Türk Akademisi Siyasi Sosyal Stratejik Araştırmalar Vakfı*.
- Arslan, M. (2018). Güvenlik koruculuğu bağlamında 6360 sayılı Kanun'un değerlendirilmesi. *Strategic Public Management Journal*, 4(7), 44-58.
- Belediye Kanunu. (1930, 14 Nisan). *Resmi Gazete* (Sayı: 1471). Erişim adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/1471.pdf>
- Belediye Kanunu. (2005, 13 Temmuz). *Resmi Gazete* (Sayı: 25874). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf>
- Brooks, D. J. (2010). What is security: Definition through knowledge categorization. *Security Journal*, 1-15.
- Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun. (1941, 10 Temmuz). *Resmi Gazete* (Sayı: 4856). Erişim adresi: http://www.zmo.org.tr/mevzuat/mevzuat_detay.php?kod=67
- Dicle, E. (2012). Modern ulus devlet projesinde bir ideal mekân temsili olarak köy ütopyası. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(1), 859-871.
- Doğan, M. (2001). *Büyük Türkçe sözlük*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Duran, L. (1982). *İdare hukuku ders notları*. İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Eldem, H. (2015). Yerel yönetimler reformunun bir parçası olarak köy kanunu tasarı taslağı. *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 39-61.
- Emniyet Teşkilatı Kanunu. (1937, 12 Haziran). *Resmi Gazete* (Sayı: 3629). Erişim adresi: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.3201.pdf>
- Erat, V. (2013). Kamu görevlisi kavramı açısından geçici köy korucuları. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(1), 169-196.
- Fischer, R. J., & Green, G. (2004). *Introduction to security*. Boston, MA: Butterworth-Heinemann.

- Gözler, K. (2007). *İdare hukukuna giriş* (7.Baskı). Bursa: Ekin Kitabevleri Yayınları.
- Gözübüyük, Ş. (1994). *Yönetim hukuku* (7. Baskı). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu. (1983, 12 Mart). *Resmi Gazete* (Sayı: 17985). Erişim adresi: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2803.pdf>
- Karataşoğlu, S., & Akpınar, M. (2011). Geçici köy koruculuğu sistemi üzerine bir saha çalışması: beytüşşebap örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(38), 367-396.
- Köy Kanunu Tasarı Taslağı. (Kasım 2009). Erişim adresi: <http://yonetimbilimi.politics.ankara.edu.tr/files/2013/09/koytasari2009.pdf>
- Köy Kanunu. (1924, 7 Nisan). *Resmi Gazete* (Sayı: 68). Erişim adresi: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.442.pdf>
- On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (2012, 6 Aralık). *Resmi Gazete* (Sayı: 28489). Erişim adresi: <https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k6360.html>
- Orman Kanunu. (1956, 8 Eylül). *Resmi Gazete* (Sayı: 9402). Erişim adresi: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6831.pdf>
- Özcan, A. B. (2011). Uluslararası güvenlik sorunları ve ABD'nin güvenlik stratejileri. *Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 22, 451-470.
- Paker, E. B., & Akça, İ. (2013). Askerler, köylüler ve paramiliter güçler: Türkiye'de köy koruculuğu sistemi. *Toplum ve Bilim*, 126, 7-34.
- Sancak, K. (2013). Güvenlik kavramı etrafındaki tartışmalar ve uluslararası güvenliğin dönüşümü. *KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6, 123-134.
- Şeker, G. (2013). Kamu yönetim sisteminde köy koruculuğu ve kırsal alan güvenliği. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), 155-187.
- Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu. (1961, 9 Ocak). *Resmi Gazete* (Sayı: 10702). Erişim adresi: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.4.211.pdf>
- Yavuzdoğan, S. (2017). Köy korucuları: Herkesle kavga çıkarmak, serhoşluk gibi huysuzlukları olmayan, iyi huylu insanlar. *Journal of Current Researches on Social Sciences (JoCReSS)*, 7(1).
- Yenisey, F. (2009). *Kolluk hukuku* (1. Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.
- Yılmaz, S. (2007). Güçsüz güç. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 3(5), 67-103.
- Yüceşahin, M. M., & Özgür, E. M. (2006). Türkiye'nin güneydoğu'sunda nüfusun zorunlu yerinden oluşu: Süreçler ve mekânsal örüntü. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 4(2), 15-35.